

Піклуйтеся про нас
Бурий ведмідь (*Ursus arctos*)

Translated by Andrei Mazur

Благополуччя тварин

Благополуччям тварин обумовлюється їх фізичний та психологічний стан. Стан благополуччя тварини може бути позитивним, нейтральним або негативним.

Благополуччя тварин може змінюватися щодня. Коли потреби тварини – у харчуванні, поведінці, здоров'ї та навколишньому середовищі – задовольняються, можна говорити про позитивний стан благополуччя.

Життя в неволі може бути гарним тільки тоді, коли тваринам забезпечується позитивний стан благополуччя протягом усього їх життя.

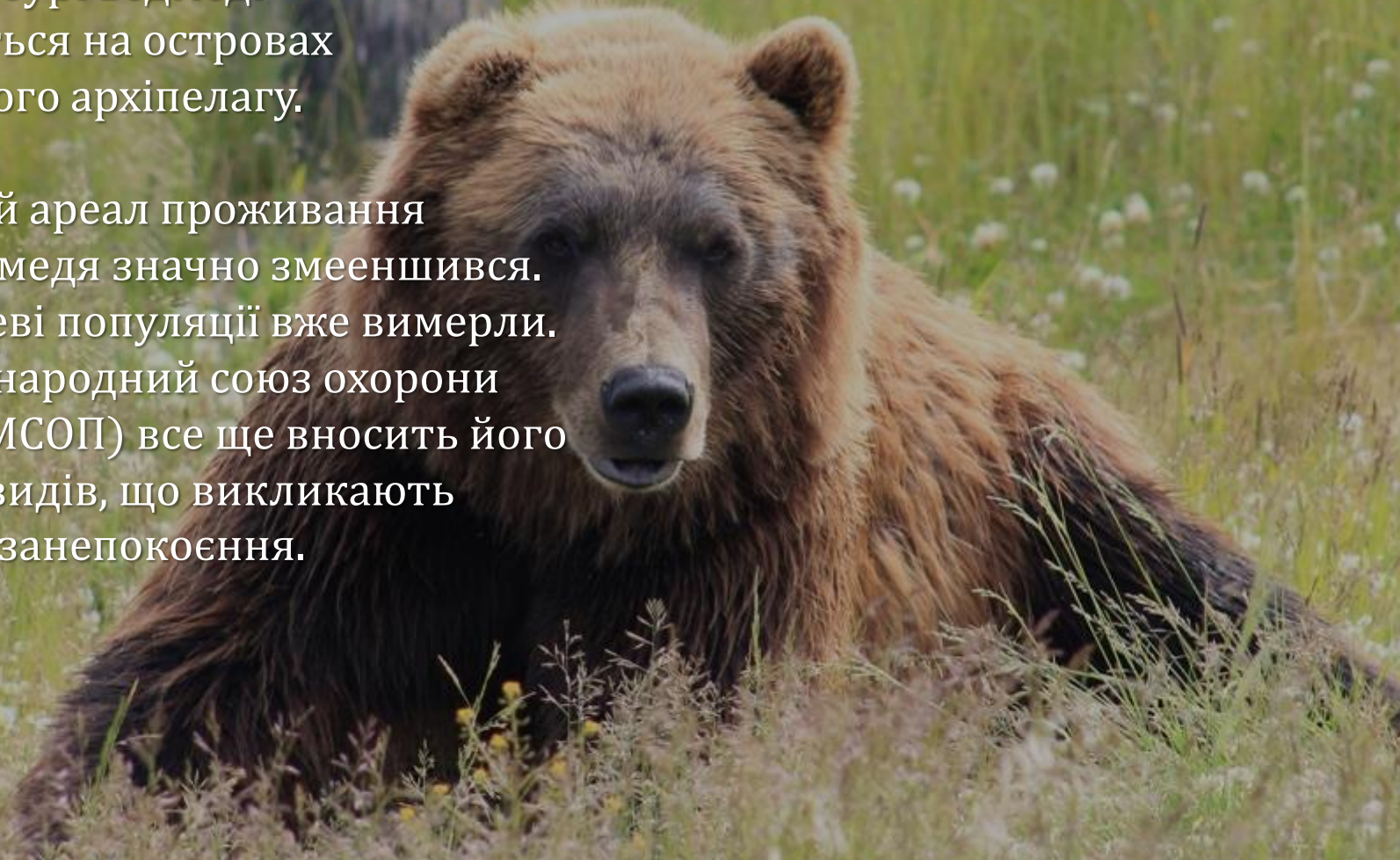

Розуміння того, що тварини наділені розумовими, когнітивними здібностями, а також відчують біль, посилює потребу забезпечення належних умов для всіх тварин, які утримуються в неволі. Тобто забезпечення їм позитивного стану благополуччя.

У неволі благополуччя тварини залежить від середовища, що їм надається, а також від щоденного догляду та ветеринарного обслуговування, яке вони отримують.

Бурий ведмідь живе в лісах і горах на півночі Північної Америки та Євразії. Це найпоширеніший вид ведмедів. Існує багато підвидів бурого ведмедя. Найбільші бурі ведмеді зустрічаються на островах Кадьякського архіпелагу.

Глобальний ареал проживання бурого ведмедя значно зменшився. Деякі місцеві популяції вже вимерли. Проте Міжнародний союз охорони природи (МСОП) все ще вносить його до списку видів, що викликають найменше занепокоєння.

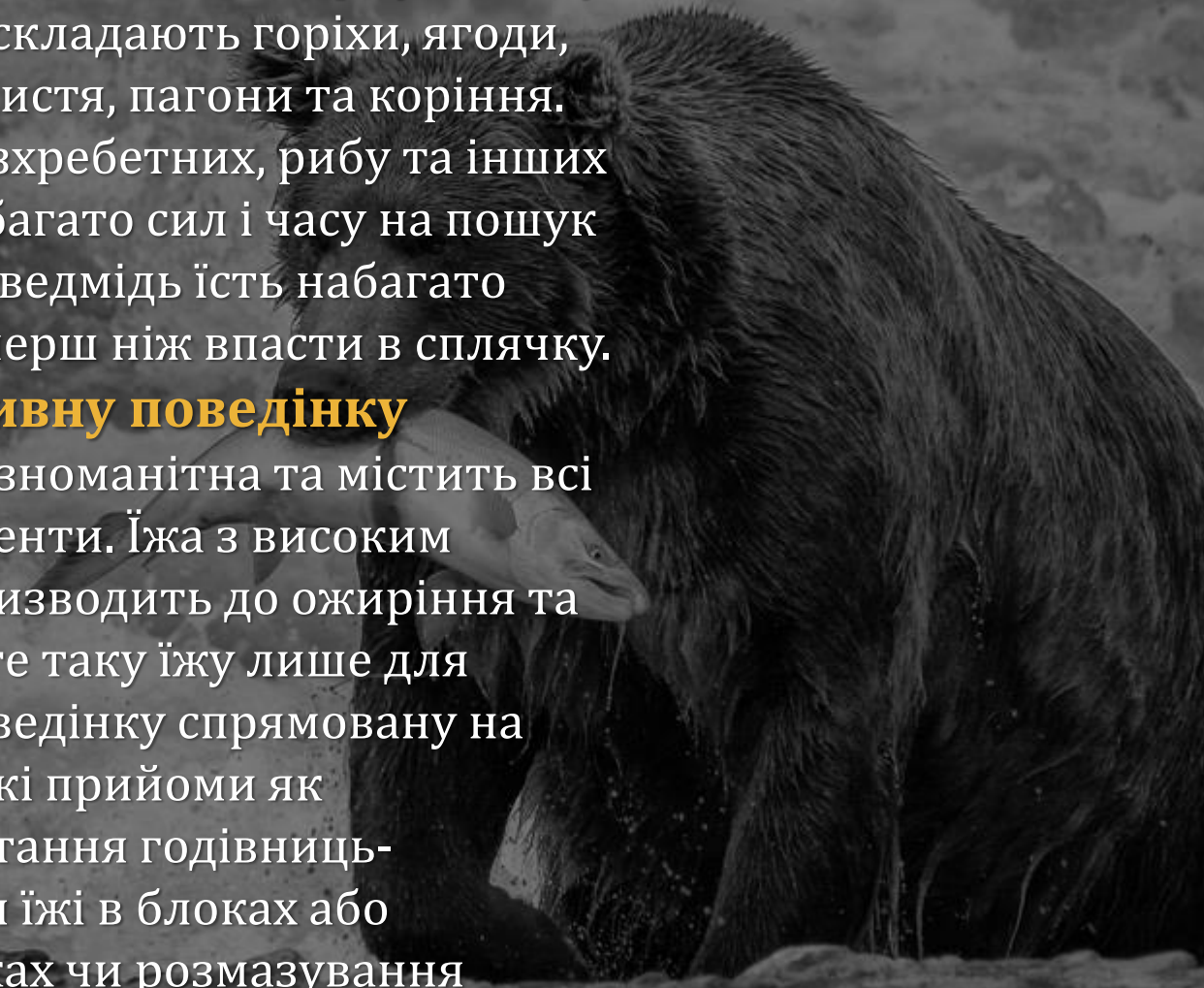

Ведмеді люблять поїсти

Ведмеді - всеїдні тварини. Їх раціон дуже залежить від сезону та наявності того чи іншого корму. Значну частку ведмежого раціону складають горіхи, ягоди, фрукти, частини рослин - листя, пагони та коріння. Однак вони також їдять безхребетних, рибу та інших ссавців. Ведмідь витрачає багато сил і часу на пошук їжі або полювання. Восени ведмідь їсть набагато більше, щоб набрати вагу перш ніж впасти в сплячку.

Як стимулювати позитивну поведінку

Переконайтеся, що дієта різноманітна та містить всі необхідні поживні компоненти. Їжа з високим вмістом жиру або цукру призводить до ожиріння та шкідлива для зубів. Давайте таку їжу лише для заохочення. Заохочуйте поведінку спрямовану на пошук їжі застосовуючи такі прийоми як приховування їжі, використання годівниць-головоломок, замороження їжі в блоках або підвішування їжі на мотузках чи розмазування ласощів (наприклад, арахісового масла) на колодах, розкладених по вольєру.

Ведмеді розумні

У бурих ведмедів великий головний мозок. Вони використовують знаряддя праці. Наприклад, при необхідності шкребуть щось за допомогою каменю, вкритого скойками. У дикій природі ці тварини пристосувалися жити в суворих умовах. В них дуже добрі нюх та слух. Ведмеді також добрі плавці. Ріки й озера для них - звичне місце для добування поживи чи просто для задоволення (наприклад, купання у спеку).

Як стимулювати позитивну поведінку

Створіть для ведмедів цікаве та стимулююче середовище, яке зменшить стрес, нудьгу та заохотить їх до позитивної поведінки. Просторий вольєр, багато природної рослинності, м'який субстрат з нерівною поверхнею будуть імітувати умови дикої природи та сприятимуть роботі органів нюху, стимулюватимуть пошуки їжі та обстеженню території. Наявність різноманітних схованок/лігвищ зменшить стрес, а великий глибокий басейн використовуватиметься для ігор. Особливо якщо туди кинути іграшки чи шматки криги!

Ведмеді – хороші мандрівники

Ареал проживання ведмедя – територія, на якій проходить його життя – може бути надзвичайно великою. Її площа може варіювати від 77 квадратних миль до понад 3 тисяч квадратних миль. Розміри ареалу залежать від ряду факторів, включаючи регіон та стать тварини. Попри свої розміри, бурі ведмеді також швидко бігають. Особливо якщо вони налякані або захищають потомство.

Як стимулювати позитивну поведінку

Просторий вольєр з різноманітними елементами вкрай необхідний для того, щоб ведмеді могли проявляти природну поведінку. Наприклад, мітити територію, багато ходити, бігати та лазити через перешкоди. Хоча кілька ведмедів можуть жити разом у неволі, але потрібно уникати скупчення, оскільки воно спричиняє стрес і агресію. Переконайтеся, що кожен ведмідь має достатньо простору який він може використовувати як свою «територію» для фізичної активності та відпочинку.

Ведмеді сильні

У ведмедів сильні м'язи плечей і лап, великі кігті. Вони вправні копачі, своїми довгими гострими кігтями легко вправляються з твердим ґрунтом і кам'янистою землею аби викопати барліг чи видобути їстівне коріння. Вони також можуть пересувати кам'яні брили та важкі колоди. Ведмеді стають на задні лапи й труться об стовбури дерев, щоб поставити мітки.

Як стимулювати позитивну поведінку

Забезпечте багато трухлявих колод і товстий шар ґрунту для риття, щоб ведмеді могли підтримувати м'язи у тонусі та вести активний пошук їжі. Платформи на різних рівнях і дерева заохотять тварин до лазіння та маркування запахом. Слідкуйте, що для кожного ведмеда було достатньо можливостей зменшити стрес і агресію.

Ведмеді активні

Активність ведмедів зазвичай досягає піка вранці та рано ввечері. Разом з тим, тварина може бути активна в будь-який час доби. Основна активність пов'язана з пошуком їжі та переміщенням по території, що займає багато часу. Відомо, що ведмеді залюбки граються. Є спостереження, як дорослі ведмеді навмисно скочуються зі снігових гір.

Як стимулювати позитивну поведінку

Пропонуйте ведмедям стимулюючу діяльність у будь-який час доби. Басейни, дерева, м'який субстрат, каміння та ґрунт з нерівною поверхнею заохочуватимуть до плавання, копання, мічення території та ігор. Якщо ведмедя закривають на нічліг у приміщенні, забезпечте йому там м'яку підстилку, годівниці, платформи та гамаки, щоб ведмеді могли грати та відпочивати.

Ведмеді комунікабельні

Коли ведмеді збираються напасти, вони видають різкі звуки на кшталт кашлю або пронизливого пирхання. Якщо їм боляче або вони голодні, вони тривожно скиглять. Якщо настроєні дружньо чи задоволені, то "пихкають" під час видиху.

Як стимулювати позитивну поведінку

Знай та розумій свого ведмедя! Переконайтеся, що вам зрозумілі звуки, які видають ведмеді, що ви розпізнаєте "мову" тварин, коли доглядаєте за ними в неволі. Коли їм комфортно, ведмеді повідомлять про це зоопіперу задоволеним "пихканням". Але вкрай важливо вловлювати звуки, що свідчать про небезпеку.

Зимова сплячка ведмедів

Бурих ведмедів можна легко вивести зі сплячки. Тому їх не відносять до тварин, що впадають в справжню зимову сплячку. Проте вони люблять ховатися на зиму у барліг. Поки ведмідь у сплячці, його серцебиття, дихання та обмін речовин сповільнюються (хоча і не так суттєво, як у тварин, що впадають у справжню сплячку). Також знижується температура тіла тварини. Для сплячки ведмеді використовують печери, ущелини або інші укриття, де можуть поміститися.

Як стимулювати позитивну поведінку

Ведмедів можна заохотити до зимової сплячки, забезпечивши їм достатньо їжі та зручне укриття для барлогу. Однак не примушуйте тварину до сплячки. Оскільки їх досить легко розбудити, важливо стежити за тим, щоб забезпечити їжу та воду ведмедям, що не сплять, навіть в періоди сплячки.

Ведмеді переважно одинаки

У дикій природі ведмеді, як правило, поодинокі тварини, за винятком самок та їхніх дитинчат. Час від часу вони збираються разом, як правило, у багатих місцях годівлі. Наприклад у місцях для риболовлі.

Як стимулювати позитивну поведінку

Дуже важливо створити цікаве середовище, яке дозволить кожному ведмедю мати великий простір для реалізації природної та нормальної поведінки. Якщо ведмедів тримати в переповнених вольєрах, це призведе до негативної поведінки, як-от агресії та стереотипної поведінки. Буде виникати боротьба за їжу та користування стимулюючою інфраструктурою. Тому завжди стежте, щоб було достатнє збагачення середовища та щоб кожен ведмідь міг ним вільно скористатися.

Ведмедиці - дбайливі мами

Вагітні самки будують лігво і зазвичай народжують потомство (часто - пару дитинчат) взимку. Ведмежата будуть вигодовуватися і залишатися з матір'ю до чотирьох років. Малюки дуже покладаються на своїх матерів, які навчають їх добувати їжу, полювати та іншим навичкам виживання.

Як стимулювати позитивну поведінку

Наскільки це можливо, зведіть до мінімуму будь-яку взаємодію людини з ведмежатами. Дозвольте дитинчатам залишатися з матір'ю якомога довше, щоб у них виробилися навички, що передаються від матері до дитинчат у перші роки. Це спонукатиме ведмедів до природної та позитивної поведінки, коли вони стануть дорослими.

Ведмеді вміють насолоджуватися ЖИТТЯМ

У неволі ведмеді потребують багато простору для обслідування, м'який субстрат для копання, пошуку їжі та відпочинку, дерев для лазіння та мічення. А ще - можливість використання їх фантастичного нюху для пошуків їжу та сприйняття запаху інших ведмедів.

У неволі ми завжди повинні намагатися відтворити природну та нормальну поведінку ведмедів, щоб вони були щасливими та здоровими протягом усього життя.

